Donderdag, 8 oktober 2020

P9_TA(2020)0255

Bezwaar tegen een uitvoeringshandeling: Specificaties van titaandioxide (E 171)

Resolutie van het Europees Parlement van 8 oktober 2020 over het ontwerp van verordening van de Commissie tot wijziging van de bijlage bij Verordening (EU) nr. 231/2012 tot vaststelling van de specificaties van de in de bijlagen II en III bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad opgenomen levensmiddelenadditieven wat betreft de specificaties van titaandioxide (E 171) (D066794/04 — 2020/2795(RPS))

(2021/C 395/03)

Het Europees Parlement,

— gezien de ontwerpverordening van de Commissie tot wijziging van de bijlage bij Verordening (EU) nr. 231/2012 tot vaststelling van de specificaties van de in de bijlagen II en III bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad opgenomen levensmiddelenadditieven wat betreft de specificaties van titaandioxide (E 171) (D066794/04,

— gezien Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven ([1]), en met name artikel 14,

— gezien Verordening (EG) nr. 1331/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 tot vaststelling van een uniforme goedkeuringsprocedure voor levensmiddelenadditieven, voedingsenzymen en levensmiddelenaroma's ([2]), en met name artikel 7, lid 5,

— gezien het samenvattend verslag van het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders van 13 mei 2019 ([3]),

— gezien de verklaring van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA), aangenomen op 10 mei 2019 en gepubliceerd op 12 juni 2019 ([4]),

— gezien artikel 5 bis, lid 3, onder b), en artikel 5 bis, lid 5, van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ([5]),

— gezien artikel 112, leden 2 en 3 en lid 4, onder c), van zijn Reglement,

— gezien de ontwerpresolutie van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,

A. overwegende dat in Verordening (EG) nr. 1333/2008 voorschriften zijn neergelegd voor in levensmiddelen gebruikte levensmiddelenadditieven om de doeltreffende werking van de interne markt, maar ook een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en een hoog niveau van de consumentenbescherming te waarborgen, inclusief de bescherming van consumentbelangen en eerlijke praktijken in de levensmiddelenhandel, in voorkomend geval rekening houdend met de bescherming van het milieu;

B. overwegende dat bij Verordening (EG) nr. 1331/2008 een uniforme evaluatie- en goedkeuringsprocedure is vastgesteld voor onder meer levensmiddelenadditieven, die bijdraagt tot het vrije verkeer van levensmiddelen in de Unie en tot een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en een hoog niveau van consumentenbescherming, met inbegrip van de bescherming van consumentenbelangen;

([1]) PB L 354 van 31.12.2008, blz. 16.
([2]) PB L 354 van 31.12.2008, blz. 1.
([3]) https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/reg-com_toxic_20190513_sum.pdf
([4]) Verklaring van EFSA over de door het Frans agentschap voor voedsel, milieu en veiligheid en gezondheid op het werk (ANSES) uitgevoerde evaluatie van de risico's in verband met blootstelling aan het levensmiddelenadditief titaandioxide (E 171), *EFSA Journal 2019*;17(6):5714, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5714
([5]) PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

Het gebruik van titaandioxide (E 171) in levensmiddelen

C. overwegende dat titaandioxide (E 171) een levensmiddelenadditief is dat ten dele bestaat uit nanodeeltjes en met name zit in levensmiddelen als snoep, cake, desserts, ijs, koekjes, chocoladerepen en brood en gebak; overwegende dat titaandioxide vooral wordt gebruikt om een dekkende witte kleur te krijgen en producten minder doorschijnend te maken;

D. overwegende dat titaandioxide (E 171) vooral gebruikt wordt in levensmiddelen die populair zijn bij kinderen, zoals kauwgom, snoepjes, chocola en ijs, en dat er reden is tot bezorgdheid omdat juist dit kwetsbare deel van de bevolking veelvuldig aan titaandioxide wordt blootgesteld;

Veiligheidsrisicobeoordeling

E. overwegende dat in het wetenschappelijke advies van EFSA over titaandioxide (E 171) van 28 juni 2016 ([6]) al werd gewezen op een gebrek aan gegevens op grond waarvan het niet mogelijk was om de veiligheidsrisico's van het additief volledig te beoordelen; overwegende dat de onzekerheden in verband met de veiligheid van titaandioxide (E 171) ten dele te wijten zijn aan het feit dat producenten niet de nodige gegevens aanleveren om een risicobeoordeling uit te voeren;

F. overwegende dat in een aanzienlijk aantal recente wetenschappelijke publicaties ([7]) twijfels zijn geuit over de veiligheid van titaandioxide (E 171), en mogelijke risico's in verband met de consumptie ervan onder de aandacht zijn gebracht;

G. overwegende dat het Frans agentschap voor voedsel, milieu en veiligheid en gezondheid op het werk (ANSES) in zijn advies van 12 april 2019 ([8]) wijst op mogelijke kankerverwekkende en andere schadelijke effecten van titaandioxide (E 171) en vaststelt dat er nog wetenschappelijke onzekerheden en gegevenslacunes zijn wat betreft de veiligheid van titaandioxide (E 171) en dat daarom eventuele ongerustheid over de mogelijke toxiciteit van titaandioxide (E 171) voor consumenten niet kan worden weggenomen; overwegende dat het Nederlandse Bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) ([9]) eveneens heeft gewezen op gegevenslacunes en onzekerheden;

H. overwegende dat in de meest recente verklaring van EFSA over titaandioxide (E 171) in levensmiddelen ([10]) verwezen wordt naar het advies van ANSES en tevens erkend wordt dat er sprake is van diverse onzekerheden in verband met de veiligheid van inname van dit additief;

I. overwegende dat 19 wetenschappers uit acht landen in februari 2016 in het Internationaal Instituut voor Kankeronderzoek Lyon (Frankrijk) bijeen zijn gekomen om een herbeoordeling uit te voeren van de carcinogeniteit van titaandioxide (E 171) en daarbij tot de conclusie kwamen dat dit additief geclassificeerd zou moeten worden als mogelijk kankerverwekkend voor de mens (groep 2B) ([11]);

J. overwegende dat het US National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH) heeft bepaald dat blootstelling aan ultrafijn titaandioxide (E 171) beschouwd moet worden als potentieel carcinogeen op de werkplek ([12]);

([6]) "Re-evaluation of titanium dioxide (E 171) as a food additive" (Herbeoordeling van titaandioxide (E 171) als levensmiddelenadditief), *EFSA Journal 2016*;14(9):4545, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4545

([7]) Zie de lijst van Avicenn met recente wetenschappelijk publicaties over schadelijke effecten van nanodeeltjes in E 171 en/of TiO_2 bij orale blootstelling, beschikbaar via: http://veillenanos.fr/wakka.php?wiki=RisQIngestionNpTiO2/download&file=20190911Avicen-nE171recentpublications.pdf; M. Skocaj, M. Filipic, J. Petkovic, en S. Novak: "Titanium dioxide in our everyday life; is it safe?", *Radiology and Oncology*, december 2011; 45(4): 227–247, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3423755/; en G. Pinget e.a.: "Impact of the Food Additive Titanium Dioxide (E 171) on Gut Microbiota-Host Interaction". *Frontiers in Nutrition*, 14 mei 2019, https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fnut.2019.00057/full

([8]) Advies van het Frans agentschap voor voedsel, milieu en veiligheid en gezondheid op het werk (ANSES) inzake de risico's in verband met de inname van het levensmiddelenadditief E 171, beschikbaar via: https://www.anses.fr/en/system/files/ERCA2019SA0036EN.pdf

([9]) https://www.nvwa.nl/documenten/consument/eten-drinken-roken/overige-voedselveiligheid/risicobeoordelingen/advies-van-buro-over-de-mogelijke-gezondheidseffecten-van-het-voedseladditief-titaniumdioxide-e171

([10]) Verklaring van EFSA over de door het Frans agentschap voor voedsel, milieu en veiligheid en gezondheid op het werk (ANSES) uitgevoerde evaluatie van de risico's in verband met blootstelling aan het levensmiddelenadditief titaandioxide (E 171); *EFSA Journal 2019*; 17(6):5714, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2019.5714

([11]) "Carbon Black, Titanium Dioxide, and Talc", *IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans*, Volume 93, https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Monographs-On-The-Identification-Of-Carcinogenic-Hazards-To-Humans/Carbon-Black-Titanium-Dioxide-And-Talc-2010

([12]) "Occupational Exposure to Titanium Dioxide", *Current Intelligence Bulletin 63*, https://www.cdc.gov/niosh/docs/2011-160/pdfs/2011-160.pdf

Donderdag, 8 oktober 2020

Besluiten inzake risicobeheer

K. overwegende dat de Franse regering naar aanleiding van het advies van ANSES en de daaropvolgende verklaring van EFSA, waarin de twijfels ten aanzien van titaandioxide niet werden weggenomen, een decreet heeft vastgesteld houdende een verbod op de verkoop van levensmiddelen die titaandioxide (E 171) bevatten per 1 januari 2020, bij wijze van voorzorgsmaatregel ter bescherming van de gezondheid van consumenten;

L. overwegende dat de Commissie ondanks dit alles niet heeft voorgesteld om het gebruik van titaandioxide (E 171) uit te faseren, maar een ontwerpverordening heeft voorgesteld tot herziening van de definitie en de specificaties van dit levensmiddelenadditief, op grond waarvan titaandioxide (E 171) nog steeds rechtmatig in de handel kan worden gebracht en op de markt mag blijven;

M. overwegende dat het besluit om titaandioxide (E 171) niet van de markt te weren nadelig uitpakt voor ondernemingen die ervoor hebben gekozen om het voorzorgsbeginsel toe te passen en titaandioxide (E 171) niet meer in hun producten te verwerken of dit door een andere stof te vervangen;

Voorzorgsbeginsel en "andere factoren"

N. overwegende dat in artikel 191, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) het voorzorgsbeginsel is neergelegd als een van de grondbeginselen van de Unie;

O. overwegende dat in artikel 168, lid 1, VWEU is bepaald dat "bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Unie […] een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid [wordt] verzekerd";

P. overwegende dat ruim 85 000 burgers uit heel Europa een petitie ([13]) hebben ondertekend ter ondersteuning van het Franse verbod op titaandioxide (E 171), en aandringen op toepassing van het voorzorgsbeginsel vanwege de onduidelijkheden met betrekking tot levensmiddelenadditieven die geen voedingsdoelen dienen en mogelijk risico's voor consumenten met zich meebrengen;

Q. overwegende dat bij de goedkeuring van levensmiddelenadditieven ook andere relevante factoren in aanmerking dienen te worden genomen, waaronder maatschappelijke, economische, traditionele, ethische en milieufactoren, en rekening gehouden moet worden met het voorzorgsbeginsel en met de uitvoerbaarheid van controles, zoals bedoeld in Verordening (EG) nr. 1331/2008;

Voorwaarden voor goedkeuring en alternatieven

R. overwegende dat in artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1333/2008 is bepaald dat een levensmiddelenadditief slechts mag worden goedgekeurd als het gebruik ervan veilig en op grond van een technische behoefte gerechtvaardigd is, en als het gebruik ervan de consument niet misleidt, maar hem/haar juist voordelen biedt;

S. overwegende dat titaandioxide (E 171) slechts gebruikt wordt voor esthetische doeleinden, maar geen voedingswaarde of nuttige technologische functie heeft;

T. overwegende dat er geen overtuigende technologische noodzaak bestaat voor het gebruik van titaandioxide (E 171) en dat veel voedselproducenten en detailhandelaren die op de Franse markt actief zijn zonder problemen titaandioxide (E 171) uit hun producten hebben verwijderd om te voldoen aan de Franse wetgeving die het in de handel brengen van producten met dit additief verbiedt ([14]); overwegende dat enkele multinationals hebben toegezegd om titaandioxide (E 171) uit alle producten in hun assortiment te verwijderen ([15]);

([13]) https://you.wemove.eu/campaigns/support-the-french-ban-on-potentially-harmful-food-additive-e171

([14]) In zeer korte tijd is van ten minste 340 levensmiddelen die titaandioxide (E 171) bevatten de samenstelling zodanig aangepast dat zij nu "E 171-vrij" zijn, zo blijkt uit de (niet-uitputtende) online inventarisatie die is uitgevoerd door Agir pour l'Environnement, https://infonano.agirpourlenvironnement.org/liste-verte/. Kleinere producenten, waarvoor de technologische belemmeringen waarschijnlijk groter zijn dan voor grotere actoren, zijn door hun beroepsverenigingen gesteund om titaandioxide (E 171) uit hun producten te verwijderen, zo blijkt uit een persbericht uit 2018 van het Franse Ministerie van Economische Zaken en Financiën, https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/dgccrf/presse/communique/2018/CP_Nanoparticules201804.pdf

([15]) https://www.centerforfoodsafety.org/press-releases/4550/top-candy-company-mars-commits-to-phasing-out-harmful-nanoparticles-from-food-products

U. overwegende dat de meeste lidstaten tot op heden nog worstelen met de handhaving van het vereiste inzake etikettering van nanodeeltjes in levensmiddelen; overwegende dat bij tests die zijn uitgevoerd door consumentenorganisaties in Spanje, België, Italië en Duitsland nanodeeltjes van titaandioxide (E 171) zijn aangetroffen in hoeveelheden van meer dan 50 % zonder dat in de lijst van ingrediënten bij het additief het woord "nano" werd vermeld ([16]), en dat dit het geval was bij levensmiddelen zoals snoepjes, kauwgom en cakejes die vaak door kinderen of andere kwetsbare bevolkingsgroepen worden genuttigd;

1. maakt bezwaar tegen de aanneming van het ontwerp van verordening van de Commissie;

2. is van mening dat dit ontwerp van verordening van de Commissie niet verenigbaar is met het doel en de inhoud van Verordening (EG) nr. 1333/2008 en Verordening (EG) nr. 1331/2008;

3. is van mening dat het blijven toestaan van het in de handel brengen en verkopen van titaandioxide (E 171) als levensmiddelenadditief in strijd is met de voorschriften van artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1333/2008 en negatieve gevolgen kan hebben voor de gezondheid van Europese consumenten;

4. verzoekt de Commissie haar ontwerp van verordening in te trekken;

5. dringt er bij de Commissie op aan toepassing te geven aan het voorzorgsbeginsel en titaandioxide (E 171) te schrappen uit de EU-lijst van toegestane levensmiddelenadditieven;

6. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

([16]) Waaronder Altroconsumo in Italië, OCU in Spanje, Test-Achats in België en UFC — Que Choisir in Frankrijk.